

buddt en Kommunalbestyrelse i Løbet af Aaret at vedtage visse Foranstaltninger og sætte dem i Gang og anvende Penge paa det. En Kommunalbestyrelse kan f. Eks. i Begyndelsen af Skatteaaret vedtage, at en ny Skolebygning skal opføres, og sætte denne Skolebygningens Opførelse i Gang. Men saa ved Aarets Slutning viser det sig, at denne Foranstaltning har medført en Forhøjelse af Skattebeløbet udover, hvad der her er Tale om. Hvor vil Ministeren nu i et saadant Tilfælde kunne sige Nej? Men hvis han siger Nej — han har den formelle Ret dertil —, og der sker en Oplosning, saa kunne Vælgerne ganske vist vælge en ny Kommunalbestyrelse og derved give den Kommunalbestyrelse eller det Flertal, som har vedtaget Skolen, et Mistillidsvotum, men de kunne ikke faa selve Sagen gjort om. Man giver Vælgerne Ret til at uddele et Mistillidsvotum, men det faar ingen praktisk Betydning, thi Skolen bliver der, og det ny Kommunalbestyrelsesflertal bliver nødt til at vedtage den Skatteforhøjelse, som er en Følge af disse enkelte Foranstaltninger. Dette Eksempel viser, hvor vrangt man er gaaet frem ved dette Forsøg paa at forme Referendumtanken. Man skulde naturligvis have ladet det være de enkelte Foranstaltninger, der bleve stillede til Vælgernes Afgørelse. Saa fik Vælgerne en virkelig Indflydelse. Det vil for øvrigt i Praksis vise sig, at hvis § 22 opretholdes, vil den medføre mange, mange andre Vanskeligheder.

Til § 23 foreslaa vi, at Forligsbestemmelserne om den privilegerede Valgret udgaa, og at man vender tilbage til Folketingets gamle Affattelse. Det er den privilegerede Valgret, som vi anmode det høje Ting om at stemme ud. Det er Kærnepunktet. Og her vil jeg gerne atter vende mig til det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen). Han sagde ved første Behandling de Ord, jeg før citerede, at naar vi nu kom med vore Ændringsforslag, og vi kunde garantere, at der var Mulighed for Gennemførelsen i det andet Ting, vilde han tage dem under Overvejelse. Nu er der jo en Mulighed for at gennemføre Ændringsforslaget til § 23. Der er nemlig af Højres Ordfører her i Tinget (N. Andersen) stillet et Ændringsforslag i samme Retning om at lade den privilegerede Amsraadsvalgret forsvinde, og det er for nylig fremsat i Højrepressen, at Højrepartiet i det andet Ting har godkendt dette Forslag. Nu ved jeg vel, at man fra dette Tings Flertal og dets Ordfører vil sige: Ja, men det Forslag, der er stillet

af et Højremedlem, er ikke blot dette, at den privilegerede Valgret til Amsraadene gaar ud. Der er noget andet med, som vi Socialdemokrater ikke ere enige i, og det er rigtigt, men der er ikke noget at risikere ved at sende Sagen tilbage til det andet Ting, uden at vi her i dette Ting gaa ind paa Aldersklassedelingen, altsaa saaledes, at vi stryge den privilegerede Valgret, som der nu fra Højres Side er stillet et Forslag om at stryge. Lad saa det andet Ting eventuelt vedtage Aldersklassedelingen, saa faa vi den atter at se og kunne atter stemme den ud. Hele Ulykken er, at vi komme i Fællesudvalg, men saa gad jeg se et Fællesudvalg ende med en Konflikt paa Aldersklassebestemmelsen. Og hvis saa Regeringsflertallet og Regeringen oppe i det andet Ting vilde sætte Alvor ind paa at gennemføre sit Forslag uden privilegeret Valgret til Amsraadene, vil jeg se det andet Tings Flertal stemme imod det og tage en Kamp op paa Aldersklassedelingen, det vilde være ganske umuligt.

Det ærede Medlem fra Løvel imødegik under første Behandling nogle Udtalelser af mig, et lille Regnestykke, hvorefter jeg havde gjort op, at hvis den Motivering, der er bleven brugt af de konservative Medlemmer i det andet Ting, holdt Stik, hvis den virkelig var alvorligt ment, maatte der ogsaa kunne skaffes et Flertal for et Valgretsforlag uden privilegeret Valgret. Han imødegik mig Sp. 6338 med meget stærke Ord og sagde, at jeg havde overset en Ting, nemlig at de frikonservative naturligvis vilde staa fast paa den Overenskomst, der en Gang var sluttet med Regeringspartiet, altsaa stemme imod, og saa vilde der ikke blive Flertal. Det ærede Medlem brugte disse Ord: „Saa nyttede det jo saare lidet, at et vist æret Medlem af Højre fremdeles var syg, og at de fire Socialdemokrater og den ene radikale gik sammen med Venstre, for hvis de frikonservative stemte imod, vilde der blive Underbalance ved Opgørelsen.“ Og om min Beregning og min Argumentation brugte det ærede Medlem fra Løvel meget stærke Udtryk, som jeg her kunde have Lyst til at minde om, fordi de nu vende sig mod ham selv. Han sagde: „Jeg har nævnt dette som et Kuriosum, som et Bevis paa, hvorledes det ærede Medlem — det er mig — „argumenterer. Han“ — det er mig — „bryder sig ikke om Logikken, ikke om, hvorvidt det, han paastaar, har noget Forhold til det, der foreligger i det praktiske Liv, eller om det efter den Udvikling, han-